

АКТУАЛІЗАЦІЯ СОЦІО- ТА КОГНІТИВНИХ МЕТАТЕРМІНІВ У ТЕРМІНОЗНАВСТВІ

У статті подано аналіз метатермінів терміноконцепт, терміносфера, термінопростір, термінолект, концептуальна модель професійного світу, професійна спільнота, соціолінгвальна фахова спільнота, які запозичено до термінознавства з соціо- та когнітивної лінгвістики, обґрунтовано доцільність включення їх до метаописового апарату науки про термін.

Ключові слова: *терміноконцепт, терміносфера, термінопростір, термінолект, концептуальна модель професійного світу, професійна спільнота, соціолінгвальна фахова спільнота.*

В статье представлен анализ метатерминов терминоконцепт, терминосфера, терминопространство, терминолект, концептуальная модель профессионального мира, профессиональное сообщество, социолингвальное профессиональное сообщество, которые заимствованы в терминоведение из социо- и когнитивной лингвистики, обоснована целесообразность включения их в метаописательный аппарат науки о термине.

Ключевые слова: *терминоконцепт, терминосфера, терминопространство, терминолект, концептуальная модель профессионального мира, профессиональное сообщество, социолингвальное профессиональное сообщество.*

The article focuses on analysis of metaterms term-concept, term-sphere, term-space, term dialect, conceptual model of professional world, professional community, sociolinguistic professional community, which are borrowed to the terminology from the socio- and cognitive linguistics, the article substantiates the expediency of including these terms to metadescription of the terminology.

Key words: *term-concept, term-sphere, term-space, term dialect, conceptual model of professional world, professional community, sociolinguistic professional community.*

З переходом лінгвістичної науки до нової теоретичної парадигми відбуваються й суттєві зміни в термінознавстві: переглянуто природу терміна як мовного знака, розробляється апарат досліджень термінів із застосуванням сучасних методів лінгвістичного аналізу, які враховують здобутки когнітивістики, соціології, психології, онтології, прагматики, герменевтики, прикладного мовознавства та комп'ютерної лінгвістики.

Актуальність статті визначається відповідністю її положень найсучаснішим тенденціям у термінознавстві, інтересом до злободенних питань, серед яких найпильнішу увагу привертає питання розробки й унормування методологічного апарату, корпусу метатермінів, які б успішно обслуговували новий етап теоретичної думки в термінознавстві й дозволяли теоретичній науці про терміни створити гідне підґрунтя для практичного термінознавства, розробити нормативи, поради, стандарти, посібники, словники. Користуються попитом серед науковців, а також серед пересічного споживача й нові форми термінознавчих, лексикографічних та програмних продуктів, таких як онтології, бази даних, термінологічні матриці, термінологічні дерева, репозиторії, де сукупності термінів пов'язані

чисельними зв'язками різного плану, які раніше не цікавили ані науковців, ані користувачів.

Метою статті є огляд метапонять соціокогнітивного термінознавства, які відображають когнітивні та соціологічні категорії та їх ознаки в термінології.

Для реалізації поставленої мети дослідження необхідно було вирішити наступні завдання: 1) систематизувати певні метапоняття в межах соціокогнітивного термінознавства; 2) уточнити трактування метаодиниць за умов переходу до нової парадигми знання.

Об'єктом дослідження є соціо- та когнітивні метатерміни нового напрямку термінознавства.

Предметом дослідження є науковий дискурс, з якого можна виокремити метаодиниці, а саме фрагментарні представлення спроб авторів створення цілісного напрямку досліджень із усталеним метаописовим апаратом.

Наукове значення роботи полягає в представленні частини метатермінів соціокогнітивного термінознавства, яке започаткувала в Україні В. Л. Івашенко [14; 15], і спробі осмислення сучасного етапу розвитку термінознавства взагалі.

Теоретичною базою розвідки є фрагментарні положення різних концепцій західних, російських

та українських дослідників, розроблених у межах сучасних напрямів у термінознавстві: французького лінгвіста Ф. Годена [42], бразильського термінолога В. Араужо [39], британського дослідника Дж. Сейджера [43], іспанських дослідників П. Фабер [41], М. Т. Кабре [40], бельгійської дослідниці Р. Теммерман [44]; російських лінгвістів С. Л. Мішланової [24], В. Ф. Новодранової [23], І. П. Массаліної [23], О. Й. Голованової [9]; українських науковців В. Л. Іващенко [14; 15], О. О. Селіванової [31], [32], А. С. Д'якова [10], О. А. Олійника [26], В. Я. Юкала [38], С. М. Подолкової [27], С. В. Постриган [29].

Перш ніж зосередити увагу на тому, як формується метамова соціокогнітивного термінознавства в межах когнітивно-дискурсивної парадигми, коротко проаналізуємо, що таке метамова. В широкому розумінні метамова «співвідноситься з усією лінгвістичною термінологією, а у вузькому – вживається тільки стосовно до концептуального апарату конкретної лінгвістичної теорії» [1, с. 373]. Особливого значення проблема метамови набуває в контексті когнітивних досліджень, які розглядають мову не як абстрактну систему, а як одну з когнітивних функцій людини, невіддільну від мислення, мовлення, пам'яті, сприйняття тощо, тобто від самого носія мови. Метамова – це мова, засобами якої описують і досліджують властивості та відношення об'єктної мови, де об'єктна мова – це мова, за допомогою якої фіксують, описують окрему предметну (позамовну) дійсність. Метамова утворюється шляхом компресії природної мови і отримання семантичних примітивів – простих, первинних структурних елементів природної мови (А. Вежбицка, Ю. Д. Апресян) [7]; [3], тобто штучних слів-конструктів точних наук, слів природної мови з простими смислами (кінцевих, які далі не подрібнюються), проміжних понять, зведених до простіших [13; с. 33].

У термінознавстві останнього десятиліття в межах когнітивної (антропоцентричної) парадигми відбулися серйозні зміни у сфері метаопису термінології. Соціо- і соціокогнітивний напрями в термінознавстві використовують чимало термінів соціолінгвістики, соціології, когнітивної психології та когнітивної лінгвістики, доводячи тим самим, що наукові горизонти термінознавства набагато ширші, ніж ті, що традиційно приймалися в традиційному термінознавстві.

За нашими спостереженнями, в лексико-семантичних дослідженнях когнітивної спрямованості повноправними стали терміни *концептуалізація, категоризація, когніція, когнітивна модель, концептуальна структура, сприйняття, динаміка концепта, екстраполяція категорії, профілювання, перспективізація, сприйняття об'єкта в просторі*; у дослідженнях соціокогнітивного спрямування в термінознавстві можна сміливо застосовувати терміни *терміносфера, термінопростір, термінолект, професійний соціум, терміновживання, термінопородження, термінотворення, термінотворчість, термінологічна культура, термінологічна*

грамотність, термінологічна компетентність, термінознавча підготовка, соціальні рольові способи терміновживання, соціальні статусні особливості терміновживання, дистантна терміносфера, контактна терміносфера, концепт-карта, інтелект-карта та ін.

У вітчизняній лінгвістичній традиції метамова термінознавства формувалася в межах розуміння термінознавства в руслі структуралізму. Сьогодні в термінознавстві розробляються когнітивно-семіотичні підходи до терміна.

З позицій формування метамови соціокогнітивного термінознавства можна було б говорити про звуження сфери застосування термінів когнітивної науки до сфери термінознавства; з позицій же термінознавства – про суттєве розширення концептуального апарату цієї галузі лінгвістики, оскільки її метамова (термінологія) включає такі терміни, які раніше не входили в термінологічний апарат метамови-опису цієї науки.

Термінологічне визначення багатьох основних понять соціокогнітивного напрямку в термінознавстві є новим, але вже дещо обґрунтованим у спеціальній термінознавчій літературі чи суміжних сферах досліджень, як-то: когнітивістика, психологія, соціологія, професійна комунікація тощо.

Далі ми пропонуємо перелік та визначення основних метапонять, за допомогою яких можна описати метамову соціокогнітивного термінознавства, враховуючи лексико-семантичний рівень їх актуалізації. Зазначимо, що в сучасному термінознавстві спеціально окресленої та систематизованої організації таких понять поки що немає.

Наше намагання розв'язати проблему пошуку спеціальної мови для опису теорії соціокогнітивного термінознавства зумовлює появу неологізмів, а також запозичених термінів із суміжних галузей знань та впровадження їх у метамову нового термінознавчого напрямку. Розвиток ідей, спроби створення теорії нового напрямку фактично вимагають віднаходження й визначення спеціальної системи метаєдиниць. Деякі термінопоняття зручно запозичити із нових лексикографічних джерел: «Матеріали до словника-мінімуму основних термінопонять концептуальної семантики» В. Л. Іващенко [15], «Краткий словарь когнитивных терминов» під редакцією О. С. Кубрякової [19], «Вибрані топіки та лексикон сучасної лінгвістики» І. Штерн [36], «Сучасна лінгвістика» О. Селіванової [32]; монографій В. Л. Іващенко «Концептуальна репрезентація фрагментів знання в науково-мистецькій картині світу ...» [14], К. М. Тищенко «Метатеорія мовознавства» [34], О. С. Кубрякової «Мова і знання» [20]; навчальних посібників Л. Антошкіної та ін. «Соціолінгвістика» [2], М. Нікітіна «Курс лінгвістичної семантики» [25], В. О. Маслової «Вступ до когнітивної лінгвістики» [22], З. Д. Попової, І. О. Стерніна «Когнітивна лінгвістика» [17].

Найпершим привертає до себе увагу нове, але актуалізоване й спорадично використовуване поняття «терміноконцепт», що позначає оперативну

одиницю технічного знання, яка має власний зміст, відображений у концептуальних ознаках, що позначено в мові відповідними лексемами, які утворюють цей концепт, що водночас є «цеглиною» (елементом, одиницею) певної техносистеми, із властивою їй етнокультурною специфікою [37, с. 154].

Терміноконцепти – це логічно сконструйовані концепти, і визначення кожного з них нагадує процес, схожий з дефініцією поняття у логіці. Головними вербальними формами концепту є слово і словосполучення, і лише в разі однокомпонентності терміноконцепт може набувати генетичного тлумачення [37; с. 152]. З цієї точки зору, терміни, за допомогою яких спілкуються фахівці конкретної галузі знання, які «посвячені» у специфіку предмета і тому не потребують термінологічних дефініцій, виражають терміноконцепти. *Терміноконцепт* – це оперативна одиниця наукового / технічного / технологічного знання, яка має власний зміст, об'єм, відображений у комплексі категорійних ознак, яка водночас є елементом (одиницею) певної системи в досліджуваному фрагменті реальності. *Терміноконцепт* – це цілісно оформлений фрагмент наукової картини світу, раціонально осмислений концепт у структурі спеціального знання, ціннісно-смісловий універсум фаху або експертного знання. *Терміноконцепт* – це раціонально осмислений термінологічний концепт наукового, фахового, експертного знання, який має шарувату структуру, комплексний зміст, ширший-вужчий об'єм, відображений у сукупності категорійних ознак, який водночас є елементом (одиницею) певної системи в досліджуваному фрагменті реальності. *Терміноконцепти* – типові когнітивні структури, які відображають втілені у мовній формі знання і досвід конкретних соціальних спільнот і груп. Іншими словами, терміноконцепти – це локалізатори професійних смислів, що відповідають поширеним і загальноприйнятним ситуаціям у професійній спільноті, до якої належить мовець.

Таким чином, ми спостерігаємо розширення значення лексеми «термін» та позичення певних когнітивних або отнологічних категорій, які були відкриті іншими науками, до складу ментально-змістової структури цього мета поняття. Наступна метаодинаця «терміносфера» характеризується певним набором подібних категорій і відбиває нові грані розуміння буття світу та його пізнання наукою.

Терміносфера є відкритою сукупністю мовних засобів, призначених для репрезентації відповідної понятійно-семантичної сфери та оперування знаннями в певних контекстах професійної діяльності, в наукових областях. Центральною зоною функціонування термінів є спеціальна мова. Специфіка понятійної і дериваційної організації терміносфери пов'язана із специфікою понятійних блоків термінопростору, який охоплює всю фахову діяльність в певних галузях [14].

Терміносфера своєю організацією відбиває структуру певної галузі знань з її об'єктами,

ознаками цих об'єктів та зв'язками між ними, тому терміносфера певної галузі є когнітивно-лінгвістичною моделлю фахової діяльності людини. Відтворення цієї моделі, а також виявлення механізмів, які породжують нові термінологічні одиниці, можливе тільки у сфері функціонування – у спеціальних (кон)текстах, які обслуговують професійну діяльність людини [5; 18].

Терміносфера може розглядатися як інтегративна сукупність термінопонять, концептуальна репрезентація фрагментів професійної картини світу [35]. *Терміносфера* називає не тільки об'єкти, поняття, зв'язки між ними, а й характеризує інформаційні потоки, що функціонують у досліджуваному термінопросторі [7]. *Терміносфера* – це категорійна сфера певної наукової, фахової галузі. Формування і розвиток терміносфер практично зумовлені способами і межами пізнання [8]. *Терміносфери* знаходяться в постійному русі та розвитку, свідченням цього виступає і те, що вони постійно поповнюються новими поняттями, для яких немає адекватних термінів [11].

Потенційні можливості *терміносфери* конкретної мови є практично невичерпні, тому що нові терміни динамічно й перманентно заповнюють понятійно-термінологічні лакуни мовного простору відповідно до потреб нового суспільства [8, с. 10].

Термінологічна сфера існує в ширшому когнітивному науково-професійному контенті й континуумі – термінопросторі.

Термінопростір розглядається як незамкнена сукупність терміносфер різних фахових галузей, яка характеризується протяжністю, охоплюваністю великої кількості терміноконцептів [33].

Термінопростір – це когнітивно-логічна модель тієї чи іншої галузі або сукупності галузей людського знання чи діяльності, яка динамічно модифікується, відбиваючи діалектику науково-професійного світу [9].

Поняття *термінопростору* набуває не просто сенсу, а й актуальності у сучасному світі, коли в картині професійного світу зникають межі між галузями професійної діяльності, коли спостерігається інтеграція найрізноманітніших фахових полів, і, як наслідок, взаємопроникнення термінологій, взаємообумовленість термінотворення і термінотворення, взаємозбагачення термінологічних фондів, а також нівеляція і взаємна дискредитація термінопонять [30].

У зв'язку із актуалізацією понять «терміносфера» та «термінопростір» з'являється логічна необхідність конкретизувати поняття «термінолект».

Термінолектом можна назвати будь-яку термінологію, яка склалася стихійно, яка може перейти в терміносистему за умови її високої систематизованості [21, с. 65].

Термінолект можна розуміти як термінологічне ядро певної вузької сфери професійної діяльності, яка, наприклад, може перебувати на стикові різних сфер [21, с. 65].

«Співвідношення *мова – соціум* підкреслює смислове професійне спілкування, яке реалізується

в особливій лінгвістичній та соціальній площинах. Лінгвістична реалізація є сукупністю термінів певної галузі – *термінолектом*, володіння яким виправдано з точки зору шкали конвенцій і цінностей, прийнятих у даному суспільстві» [21, с. 65]. Соціальним завданням *термінолекта* є не тільки забезпечення точного і місткого позначення предметного світу відповідної професії, а й усунення профанів, які своїми поверхневими судженнями, завдають шкоди професіоналам, підриваючи престиж професії [16, с. 66].

У зв'язку з наведеними поняттями необхідно стисло охарактеризувати термінологічні сполучення, які називають більш місткі поняття, потрібні для сучасного термінознавства. Терміноконцепти є компонентами концептуальної моделі професійного світу, термінолекти функціонують у професійних, а точніше, в соціолінгвальних фахових спільнотах.

Концептуальна модель професійного світу – це абстрактна модель, яка визначає структуру модельованої системи професійного світу, властивості її елементів (осіб, статусів, ролей, подій, процеси, явища, характеристики) та причино-наслідкові зв'язки, притаманні системі й суттєві для досягнення цілей моделювання [28].

Професійна спільнота – це нестабільна кількість людей, які поділяють соціальну

практику, організаційну структуру і мають загальні інтереси в межах певного виду діяльності, характеризуються приналежністю до однієї професії. Потреби, інтереси, мотиви поведінки, думки і почуття людей-професіоналів формують загальну картину професійного світу [4].

Соціолінгвальна фахова спільнота – це сукупність людей, об'єднаних спільними соціальними, фаховими, освітніми та культурними зв'язками, які здійснюють у повсякденному житті безпосередні та опосередковані контакти у межах свого фахового поля один з одним і з соціальними інститутами за допомогою однієї мови або різних мов, поширених у цій сукупності [6].

У висновку статті доцільним вважаємо наголосити, що розробка метамови нового напрямку в термінознавстві сьогодні є актуальною, необхідною, потрібним є залучення нових понять, сортування, рафінація та відбір базових категорій до термінологічного апарату соціокогнітивного термінознавства. Такий поняттєво-категорійний апарат потребує уведення до метамови досліджень метаєдиниці, значення яких відповідає рівневі новітніх проблем, завдань, підходів. Наше намагання розв'язати проблему пошуку спеціальної мови для опису теорії соціокогнітивного термінознавства зумовлює появу неологізмів, а також запозичених термінів із суміжних галузей знань.

ЛІТЕРАТУРА

1. Англо-русский словарь по лингвистике и семиотике / Под ред. А. Н. Баранова и Д. О. Добровольского. – М. : Азбуковник, 2001. – Изд. 2-е, испр. и доп. – 640 с.
2. Антошкіна Л. Соціолінгвістика : [навчальний посібник] / Л. Антошкіна, Г. Красовська, П. Сигеда, О. Сухомлинов. – Донецьк : ТОВ «Юго-Восток Лтд», 2007. – 360 с.
3. Апресян Ю. Д. Исследования по семантике и лексикографии. Т. I. : Парадигматика / Ю. Д. Апресян. – М. : Языки славянских культур, 2009. – 568 с.
4. Борисюк А. С. Соціально-психологічні засади становлення професійної ідентичності майбутнього медичного психолога [Текст] : автореферат ... д-ра психологічних наук, спец. : 19.00.05 – соціальна психологія; психологія соціальної роботи / А. С. Борисюк. – К. : НАПН Укр. Ін-т психології ім. Г. С. Костюка, 2011. – 32 с.
5. Буянов Н. В. Функциональность терминов и понятий терминосферы «Налоги и налоговое право» : дис. ... канд. филол. наук / Н. В. Буянов. – Краснодар, 2001. – 138 с.
6. Васютинський В. Самовизначення мовних спільнот в сучасній Україні: між ідеологією і мораллю [Електронний ресурс] / В. Васютинський. – Режим доступу : <http://politik.org.ua/vid/magcontent.php3?m=6&n=75&c=1764>.
7. Вежбицкая А. Семантические универсалии и описание языков / Пер. с англ. А. Д. Шмелева / Под ред. Т. В. Булыгиной. – М. : Языки русской культуры, 1999. – 780 с.
8. Володина М. Н. Когнитивно-информационная природа термина и терминологическая номинация : дис. ... д-ра филол. наук / М. Н. Володина. – М., 1998. – 345 с.
9. Голованова Е. И. Лингвистическая интерпретация термина: когнитивно-коммуникативный подход / Е. И. Голованова Известия Уральского государственного университета. – 2004. – № 33. – С. 18–25.
10. Д'яков А. Основи термінотворення. Семантичні та соціолінгвістичні аспекти / А. Д'яков, Т. Кияк, З. Куделько. – К. : Видавничий дім «KM Academia», 2000. – 218 с.
11. Ефимов Д. К. Терминосфера СМИ в русском и английском языках : дис. ... канд. филол. наук / Д. К. Ефимов. – Екатеринбург, 2005. – 215 с.
12. Захарчук Е. А. Характеристика категориально-понятийной модели терминосферы предпринимательства в контексте формирования полилингвальной профессиональной терминологической компетентности // Вісник Національної академії Державної прикордонної служби України: Серія «Педагогічні науки». – 2012. – № 1. – 13 с.
13. Золотова Н. О. Слово в словаре и лексиконе: проблема метаязыка // Слово и текст в психолінгвістическом аспекте: Сб. науч. тр. – Тверь : Твер. гос. ун-т, 2000. С. 32–38.
14. Іващенко В. Л. Концептуальна репрезентація фрагментів знання в науково-мистецькій картині світу (на матеріалі української мистецтвознавчої термінології) : [монографія] / В. Л. Іващенко. – К. : Видавн. Дім Дмитра Бураго, 2006. – 328 с.
15. Іващенко В. Л. Матеріали до словника-мінімуму основних термінопонять концептуальної семантики / В. Л. Іващенко // Лексикографічний бюлетень : Зб. наук. пр. – К. : Ін-т української мови НАН України, 2006. – Вип. 14. – С. 148–162.
16. Карасик В. И. Язык социального статуса / В. И. Карасик. – М. : Институт языкознания АН СССР, 1992. – 330 с.
17. Когнитивная лингвистика / З. Д. Попова, И. А. Стернин. – М. : АСТ : Восток-Запад, 2007. – 314 с.
18. Кондратьева Т. С. Лексико-семантические и деривационно-метаязыковые особенности терминосферы «Экономика-Рынок-Право» : На материале русского, английского и немецкого языков : дис. ... канд. филол. наук / Т. С. Кондратьева. – Краснодар, 2001. – 144 с.
19. Краткий словарь когнитивных терминов / под общ. ред. Е. С. Кубряковой. – М., 1996. – 251 с.

20. Кубрякова Е. С. Язык и знание: На пути получения знаний о языке: Части речи с когнитивной точки зрения. Роль языка в познании мира / Е. С. Кубрякова. – М. : Языки славянской культуры, 2004. – 560 с.
21. Ломинина З. И. Когнитивно-прагматические характеристики текстов по экологии: Предметная область «Загрязнение среды»: дис. ... канд. филол. наук / З. И. Ломинина. – Краснодар, 2000. – 224 с.
22. Маслова В. А. Введение в когнитивную лингвистику : [учебное пособие] / В. А. Маслова. – М. : Флинта ; Наука, 2004. – 296 с.
23. Массалина И. П. Дискурсивные маркеры в английском языке военно-морского дела / И. П. Массалина, В. Ф. Новодранова. – Калининград : Издательство ФГОУ ВПО «КГТУ», 2009. – 278 с.
24. Мишланова С. Л. Термин в медицинском дискурсе : Образование, функционирование, развитие : дисс ... докт. филол. : 10.02.19. – теория языка / Светлана Леонидовна Мишланова. – Москва, 2003. – 392 с.
25. Никитин М. В. Курс лингвистической семантики : [учебное пособие] / М. В. Никитин. – 2-е изд., доп. и испр. – СПб. : Изд-во РГПУ им. Герцена, 2007. – 819 с.
26. Олійник А. Д. Прагматичні аспекти термінотворення та проблеми «комунікативного шуму» (на прикладі економічних терміносистем) / А. Д. Олійник, О. О. Олійник // Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. – 2009. – Вип. 137 – Сер. Філол. науки. – С. 231–239.
27. Подолкова С. В. Засоби реалізації комунікативності у науково-технічних текстах (на матеріалі текстів технічної реклами і анотацій науково-експериментальних статей) : автореф. дис. ... канд. филол. наук : 10.02.04 – «Германські мови» / Світлана Віталіївна Подолкова. – Харків, 2001. – 22 с.
28. Положин М. М. Концепт як базова когнітивна сутність. Мовні і концептуальні картини світу / М. М. Положин, Н. Ф. Венжинович. – Збірник наукових праць. – Київ, 2000. – 394 с.
29. Постриган С. В. Усталені словосполучення в німецькому юридичному інституційному тексті: лінгвокультурологічний та комунікативно-прагматичний аспекти: автореф. дис. ... канд. филол. наук: 10.02.04 – «Германські мови» / Світлана Вікторівна Постриган. – Київ, 2009. – 14 с.
30. Потемкин В. К. Пространство в структуре мира / В. Потемкин, А. Симанов. – Новосибирск : Наука. Сиб. отд-ние, 1990. – 176 с.
31. Селіванова О. О. Когнітивне підґрунтя термінотворення: методика аналізу / О. О. Селіванова // Вісник Харківського національного ун-ту. – Секція: Методологічні засади лінгвокогнітології. – 2008. – С. 84–95.
32. Селіванова О. Сучасна лінгвістика: термінологічна енциклопедія / О. Селіванова. – Полтава : Довкілля-К, 2006. – 716 с.
33. Серёгин А. В. Информационное пространство как феномен культуры : дис. ... канд. культурологи : 24.00.01 / А. В. Серёгин. – М., 2000. – 135 с.
34. Тищенко К. М. Метатеорія мовознавства / К. М. Тищенко. – К. : Основи, 2000. – 350 с.
35. Шипков К. А. Когнитивно-деривационный и интерпретационный потенциал языка права: На материале терминосферы «Теория государства и права»: дис. ... канд. филол. наук / К. А. Шипков. – Ставрополь, 2004 – 182 с.
36. Штерн І. Б. Вибрані топіки та лексикон сучасної лінгвістики : [енциклопедичний словник] / І. Б. Штерн. – К. : АртЕк, 1998. – 335 с.
37. Южакова О. І. Формування української термінології холодильної техніки : дис. ... канд. филол. наук : 10.02.01 / Олена Іванівна Южакова. – Одеса, 2009. – 496 с.
38. Юкало В. Я. Мовні стереотипи в комунікаціях лікаря: дис. ... канд. филол. наук: 10.02.01 – «Українська мова» / Володимир Ярославович Юкало. – Київ, 2003. – 207 с.
39. Araujo V. Documentação, terminologia e Linguística: uma interface produtiva: Dissertação de Mestrado / Universidade Federal do Rio Grande do Sul. Instituto de Letras. – Porto Alegre, 2006. – 163 p.
40. Cabré M. T. Terminologia i llengua catalana: funció social i cooperació / dins Estudis de llengua i literatura catalanes XLVIII. Miscel·lània Joan Veny / 4. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 2004. – pàg. 181–208.
41. Faber P. The Cognitive Shift in Terminology and Specialized Translation // MonTI: Monographs in Translation and Interpreting: A (Self) Critical Perspective of Translation Theories. Una visió (auto)crítica de los estudios de traducción. – 2009. – N 1. – P. 107–134.
42. Gaudin F. Socioterminologie: Une approche sociolinguistique de la terminologie. – 1. ed. – Bruxelles: Duculot, 2003. – 286 p.
43. Sager J. C. A practical course in terminology processing Amsterdam / Philadelphia J. Benjamins Pub. Co., 1990. – 254 p.
44. Temmerman R. Towards New Ways of Terminology Description. The sociocognitive approach. – Amsterdam : John Benjamins Publishing company, 2000. – 258 p.

© Стасюк Т. В., 2013

Дата надходження статті до редколегії 10.04.2013 р.

СТАСЮК Тетяна Валеріївна – кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри філології Дніпропетровського державного аграрного університету, докторант відділу наукової термінології Інституту української мови НАН України

Коло наукових інтересів: теорія термінології, соціокогнітивна термінологія, когнітивна лінгвістика.